

Titok

A fiú már régóta észrevette, hogy anyja után megfordulnak az emberek. Óvodás volt még, amikor kilépve az épület rácsos kapuján, az utcai lámpa zöldjére várva először tapasztalta, hogy mellettük egy férfi az anyját nézi. Kitartóan nézte, még az után is, hogy átkeltek a túloldalra. Két napra rá ugyanott, az óvoda előtti járdaszélen megismétlődött az eset, ezúttal egy másik férfi fordult hosszan feléjük. Először úgy gondolta, hogy anyja öltözékén lehet valami, amire odafigyelnek, esetleg rózsaszín válltáskájának szögletes, csillogó csatja vonzza a szemeket, vagy aranypénzekre emlékeztető fülbevalóját találják furcsának. Csak lassan jutott el odáig, hogy anyja szép, és az emberek ezt a szépségét méltányolják, valahányszor ránéznek.

Édesanyja csak ritkán kérdezte meg tőle, hogy mi történt az iskolában. Mint-ha valami láthatatlan cél felé tartana, ment gyors, határozott léptekkel magas sarkú cipőjében, alig bírta követni. Gyerekszeme olykor megállt magas karcsú testén, a nadrágkosztümből elől kivillanó sárga, zöld vagy bordó színű trikón, a ringó, hegyes melleken. Anyja mindig autóval érkezett az iskola elé, de pár napja meghibásodott a kocsí, így tegnap és tegnapelőtt is busszal utaztak két átszállással hazáig. A megálló egy nagy forgalmú, zajos útkereszteződés szélén helyezkedett el. Amíg a buszra vártak, a fiú anyja kezét fogta, és az ácsorgó utazókat fürkészte. A keskeny bazaltszegélyű járdán ott álltak apjukkal vagy anyjukkal azok a fiúk és lányok is, akik ugyan nem voltak osztálytársai, de abba az iskolába jártak, ahová ő. Az egyik fiút jól ismerte, átintett neki. A megérkező busz zsúfolásig tömve volt, sokan szálltak le a megállóban, de így is csak a jármű belsőjében, a csukló forgójában jutott nekik hely. Hosszan araszolgattak, mert az eléjük vágó taxisok folyamatosan lassították a közlekedést, hirtelen és gyakran fékezett a sofőr, a többsávos úton alig lehetett haladni.

A fiú az anyjára nézett, majd szeme lesiklott anyja mellére. Az iskolában, az utóbbi időben, gyakran susmogtak társai a női mellről. Valójában nem értette, miért beszélnek annyit és akkora izgalommal a vele egykorúak és a felnőttek

a mellről, azt sem értette, miért nevezik néhányan csöcsnek. Érezte, hogy valami furcsa, fel nem fedett vonzalom kötődik ehhez a trikó és ing alatti testrészhöz, de nem tudta, mi. Azzal tisztában volt, hogy egészen kicsi korában ő is anyja mellbimbójából szopta a tejet, mint mindenki, aki megszületik, élni, felerősödni akar, de hogy mi az, ami mások szemében annyira izgatóvá teszi ezt a domborulatot, nem tudta kitalálni.

Anyja magasan fölötte állt a forgó korlátjába kapaszkodva. Innen alulról szabályos állát is jól látta az orrcimpák alatt, és az ajkait, melyeket összezártan különösen szépnek talált. Szétnézett, hogy hányan figyelik az anyját. Korábban, ha különbséget tett nő és nő között, többnyire az életkorukat nézte, meg aztán azt is, hogy mit mondanak, és azt hogyan mondják. A hangos nőket nem szerette, a halk szavúakat már jobban, sokkal jobban. Anyja nemigen beszélt hozzá, és megszokta azt is, hogy nem is mindig válaszolt a kérdéseire. Ez idegesítette először, később már nem zavarta. Úgy tudott folyamatosan szólni hozzá, hogy anyja nem is tekintett rá. Mint most is, amikor Feri bácsiról, a napközis Margit néni férjéről beszélt neki, aki mindegyik osztálytársának egy kis vitorlást csinált gesztenyéből, abból az alkalomból, hogy Margit néni nyugdíjas lett, és már nem fognak vele találkozni az iskolában. Míg ők kint játszottak az udvaron, az alatt Feri bácsi beosont az osztályba, és az utolsó óra előtti szünetben a padokra helyezte ajándékát.

– Mind a huszonkilenc gyereknek külön hajót csinált. És tudod, hogyan?

Peti az anyjára emelte szemét, de anyja most sem nézett rá. Általában kifelé tekintett a megállókban, mintha várna valakire. Peti folytatta, nagyobb hangon, hogy hallja más is. – Kettészelte késsel a gesztenyét, a belüket kiszedte, aztán gyertyát öntött mindegyikbe, és amikor a gyertya még folyékony volt, bele-tűzött a fél gesztenyébe egy tollpihét, és hagyta, hogy megszilárduljon. – Olyanok lettek azok a pihécskék, mint a hajó vitorlái. – Csendesebben, fiam – szölt Petire az édesanyja, és tovább figyelte a megállókban a felszálló utasokat.

– Ha hazamegyünk, megmutatom, csak lent van a táska alján. Egy dobozt is kaptam hozzá, hogy össze ne törjön.

Az utolsó szavakat szinte kiabálta, az utasok egy része felé is fordult. Édesanyja szorososan fogta a csuklóját, „mondtam, hogy csendesebben, mindenki rád néz”, aztán hirtelen enyhült a szorítás, a felszállók közül valaki melléjük lépett. Magas, barna, mosolygós férfi, homlokán hordta a napszemüvegét. Ujjaival anyja szőke haja alá nyúlt, a tömött tincseket a nyak és az inggallér közé igazította, és megcsókolta édesanyja arcát, majd az ajkát. És akkor anyja visszacsókolta. Alig észlelhetően közelebb húzódott a férfihoz, és szájon csókolta. Peti kezét nyirkosság öntötte el, kiverte a veríték. Elnémult. Amiről eddig beszélt, érdektelenné vált. Ki ez az ember, és mit keres az anyja mellett, honnan került elő? Mintha elárulták volna. Émelyítő érzés fogta el, menekülni akart, a busz kinyíló ajtaját kereste, de a férfi, mintha csak most vette volna észre, hozzá fordult. Behajlított, hosszú ujjaival megcsippentette az arcát, majd kezét nyújtotta: – Ákos vagyok, hát te?

Lehajolt, hogy jobban hallja a fiút. Peti megmondta a nevét, és konokul elhatározta, hogy az idegen férfi kérdéseire ezután nem fog válaszolni. Emesére gondolt, az osztálytársára, akinek ugyancsak elváltak a szülei, és aki nem tudta elfogadni édesanyja élettársát, gyűlölte őt, mert az apja helyére állt. Azt mondta, hogy az új férfi csak használja az anyját. Peti sokáig ízlelgette magában ezt a szót, de mint akkor, azóta sem tudott vele mit kezdeni; nem értette.

Peti szerette az apját, valójában fogalma sem volt arról, hogy miért is váltak el szülei. Emlékeiben, egészen kicsi korától együtt látta őket, ahol édesanyja jelen volt, a közelében ott volt az édesapja is. Nem emlékezett veszekedésekre, hangos szóváltásokra sem, melyekről Emese beszélt szülei kapcsán. „Üvöltöttek, érted, apám az ajtót rugdosta, anyám meg zokogott a másik szobában.” Nem, ilyenekre tényleg nem emlékezett. De hát akkor, mi történhetett, hogy elváltak?

- Most leszállunk, és Ákos feljön hozzánk - nézett hosszú idő óta először édesanyja fia szemébe. - Ákos nálunk vacsorázik. - Megcsináltad a leckéd? - Peti a fejét ingatta. - Majd megcsinálod vacsora után.

- Ha akarod, segítek - mondta Ákos -, mi megy jól, a matek vagy a fizika?

A házban, rögtön a postaládáknál az a hír várta őket, hogy a lift bizonytalan időre alkalmatlanná vált a szállításra, így lépcsőn tették meg az utat a harmadik emeletig. Peti mögöttük battyogott, hátán az iskolatáskával, és figyelte, ahogy Ákos az anyja derekára teszi a kezét. Anyja elővette a lakáskulcsot és Ákosnak adta. - Nem először jár itt - állapította meg a fiú -, és a kellesténél nagyobb lendülettel vágta odabent a fogas alá a táskát. Aztán mégis utána nyúlt, és a szobájába vonult. Várta, mi történik. Halk suttogás szüremkedett ki a konyhából, a férfi bőrdzsekijének zizegését, időnként édesanyja fojtott kuncogó nevetését hallotta. Ledőlt az ágyára, és táskája mélyéből előkotorta a kis papírdobozból Feri bácsi ajándékát. A barnán fénylő félbeszelt gesztenyét színültig megtöltötte a belécsepegtetett viasz, közepén az aprócska tollpihe valóban olyan volt, mint egy kis vitorla. Ráfújt a pihére, és hullámozó mozdulatokat írt le a kis hajóval a levegőben. Kint abbamaradt a suttogás, Ákos dzsekije sem susogott, csend volt, csak hosszú idő után reccsent meg és súrlódott élesen egy szék lába a konyha kövezetéhez. Aztán a gáztűzhely kapcsolójának hangját hallotta, az égő gáz sístergését, s rögtön utána evőeszközök, edények csörömpölését. - Mindjárt kész a vacsora - szóló édesanyja kintről szokatlan kedvességgel -, addig is nézd át a holnapi leckéd!

Peti leült a füzetei mellé, szórakozottan lapozgatta házi feladatait, melyekkel félig elkészült már a napköziben, majd a fizikakönyv egyik ábráját nézegette Arkhimédész vízemelő szerkezetéről. Odakint bekapcsolták a rádiót, a készülék étel illatával halk zene hangjai áradtak szét a lakásban. Elhatározta, hogy nem vacsorázik. A táskájában még ott volt a tízóraija, egy sonkás szendvics, majd ezt eszi meg. Neki is látott, amikor édesanyja és Ákos megálltak szobája ajtajában. - Ejnye, bikfic - sose hívta édesanyja bikficnek -, hát hogy akarsz így vacsorázni?

- Nem fogok - mondta határozottan Peti, miközben hatalmas harapásokkal tüntette el a tízórait.

Fejét lesütötte. - De, hát miért nem etted meg az iskolában?

- Mert jobb dolga akadt, biztos kergette a lányokat - szólt közbe grimasszal arcán Ákos, és kezét anyja vállára csúsztatta.

Felhúzva szemöldökét, anyja úgy tekintett rá, mintha válaszát várná. Peti a szendvics utolsó darabjait gyúrte magába, nagyon nehezen viselte el Ákos társaságát. Édesanyja valamit megérezett fia szenvedéséből, mert hozzálépett, állánál fogva megemelte, és maga felé vonta fejét.

- Jó, ahogy gondolod, de akkor mosakodjál meg és fekdj le.

Peti bólintott, és akkor anyja melléje guggolt és megcsókolta. Egészen közel került az arcuk egymáshoz, Peti érezte a leheletét. - Viszlát, nagyfiú - intett Ákos, mutató és gyűrűs ujjával ezúttal is megcsípte arcát.

Nem tudta, hogy került a szobájába. Már másodszor érezte, hogy szöknie kellene, hang nélkül elfordítania a kulcsot a zárban, aztán le a lépcsőn, át a ház bejárati kapuján, melyet csak este tíz órakor zárnak, és ki az utcára, menni, loholni minél messzebbre. El innen, el, jó messzire.

Belépett a fürdőszobába, lezuhanyozott. Miközben végigtörölte a testét, már tudta, hogy nem fog elindulni sehová. Jó lett volna, meg kellett volna tennie ezt a merész lépést habozás nélkül, de valahogy nem tudta elképzelni magát egyedül a kinti ismeretlenségben. Az ágyneműtartóból elé rángatta a lepedőt, a vánkost és a takarót. Füzeteit, könyveit a táskájába tette. Feri bácsi ajándékát a polcra helyezte, egészen előre, ha felébred, ráessen az első pillantása. Milyen jó, hogy vannak olyan emberek, mint Feri bácsi meg Margit néni, akit már soha-soha nem lát az iskolában. Sokáig ült az ágya szélén, aztán bebújt a paplan alá. Nem tudta, mikor aludt el, észrevétlenül lepte meg az álom, mint mindig, pedig órákig fenn volt, neki legalábbis óráknak tűnt. Azt hitte, ébren lesz egész éjjel. Egyszer mégiscsak felébredt, valami tompa puffanást hallott a szomszéd szobából, próbált visszaaludni, de nem ment. És mintha a piselés is erőltette volna. Akkor mégiscsak felkelt, és a sötét szobában botorkálva, megindult kifelé. Kint az előtérben anyja hálószobájának ajtaja résnyire nyitva állt, kiszűrődő fénysáv csíkozta meg az előszoba sötétjét. Ahhoz, hogy a WC-ig eljusson, át kellett mennie a szoba előtt. És akkor az ajtó résében megpillantotta az anyját. Az ágyon feküdtek Ákossal, a férfi fejét teljesen elfedte a párna, jóformán egyedül anyját látta a kis hangulatlámpa fényében. Barnán omlott meztelen testére a fény, dús haja szétbomlott. Peti a mellét nézte, mely körte alakú volt és sokkal nagyobb, mint amilyennek elgondolta, mint amilyennek valaha is elképzelte. Anyja keze Ákos vállán nyugodott, ringó mozgásától előre feszültek mellei, a nyakán hordott aranylánc megérintette merev barna mellbimbóit. Akkor ott az ajtóban állva sokáig küszködött frissen szerzett élményével, gyerekösztönei azt súgták, hogy a kapu, mely kinyílt előtte, csak a kezdete valaminek. Ezt a kaput követni fogja egy másik, aztán egy harmadik. Ennyi biztosan lesz. Három kapu, melyek mind titkokat rejtenek. Leszegte a fejét, és halkán behúzta maga mögött az ajtót.